

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 08 0 U 006830 24 Uvp
Sarajevo, 04.12.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Danilović Edine, kao predsjednice vijeća, Milosavljević-Jančić Nevenke i Mahić Samardžić Amele, kao članova vijeća, te Dizdar Vrabac Belme kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja A.S. iz Š.B., P. bb, protiv akta broj: UP-II-03-41-1515/21 od 22.02.2022. godine, tuženog Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata Sarajevo, u upravnoj stvari priznavanja svojstva ratnog vojnog invalida, odlučujući o zahtjevu tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke, podnesenom protiv presude Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj: 08 0 U 006830 22 U od 18.07.2024. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 04.12.2024. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj: 08 0 U 006830 22 U od 18.07.2024. godine, odbijena je tužba tužitelja podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena kao neosnovana njegova žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja Službe za branitelje iz domovinskog rata Grada Širokog Brijega broj:10-41-1488/6 od 03.07.2019. godine. Tim prvostepenim rješenjem (donesenim u izvršenju presude Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj: 08 0 U 001195 11 U od 12.03.2012. godine) tužitelj je odbijen sa zahtjevom za priznavanje svojstvo ratnog vojnog invalida zbog neispunjavanja zakonom propisanih uvjeta.

Protiv navedene presude prvostepenog suda tužitelj je podnio zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke zbog povrede federalnog zakona, Pravilnika o radu ljekarskih komisija i Liste za određivanje postotka vojnog invaliditeta, kao i zbog povrede pravila federalnog zakona o postupku. U zahtjevu navodi da prvostepeni sud nije ispitivao osporeno rješenje u granicama zahtjeva iz tužbe što proizilazi iz činjenice da se nije osvrnuo na navode tužbe koji se odnose na primjenu člana 12. Pravilnika o radu ljekarskih komisija, odnosno ljekarska komisija nije obrazložila zašto pregled tužitelja nije bio potreban; da neodazivanje pozivu na pregled ima za posljedicu izvođenje iz prava, a ne utvrđivanje invalidnosti; da mu nije bilo omogućeno da sudjeluje u postupku, jer nije pregledan od strane Drugostepene ljekarske komisije, obzirom da mu zdravstveno stanje nije omogućilo da pristupi pregledu; da se klinički verificirane dijagnoze mogu demantirati samo novim klinički verificiranim dijagnozama nakon novih dijagnostičkih pregleda, pa je za ocjenjivanje klinički dijagnosticirane traumatske encefalopatije prema tački 149. Liste za određivanje postotka vojnog invaliditeta neophodno kumulativno uraditi: fundus, EEG, psihičko testiranje i kompjutoriziranu tomografiju mozga što u konkretnom slučaju nije učinjeno; da prvostepeni organ nije u ponovnom postupku postupio u skladu sa presudom Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj: 08 0 U 001195 11 U od 12.03.2012. godine koji razlog nije obrazložio. Predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda

ukine ili preinači tako što će se odluke upravnih organa poništiti i predmet vratiti prvostepenom organu na ponovno suđenje.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi je predložio da se zahtjev kao neosnovan odbije.

Nakon što je ispitao zakonitost pobijane presude u vezi sa navodima zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke, u skladu s odredbom iz člana 45. Zakona o upravnim sporovima¹, u granicama zahtjeva i povreda propisa navedenih u zahtjevu, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Prema obrazloženju pobijane presude i stanju spisa predmeta proizilazi da je tužitelj 20.06.2007. godine Službi za branitelje iz Domovinskog rata - Općine Široki Brijeg podnio zahtjev za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida; da je rješenjem iste Službe broj: 10-41-1488/07 od 14.02.2011. godine tužitelj odbijen s ovim zahtjevom iz razloga što ne ispunjava uvjete iz člana 3. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, jer je nalazom Ljekarske komisije za prvostepeni postupak medicinskog vještačenja u Mostaru broj: RVI-POV-1926/10 od 11.01.2011. godine utvrđeno da njegov invaliditet iznosi ispod 20%; da je protiv ovog rješenja tužitelj izjavio žalbu koja je rješenjem tuženog broj: UP-II-03-41-452/11 od 15.07.2011. godine odbijena, jer je Drugostepena ljekarska komisija nalazom i mišljenjem broj: DOV-RVI-SA-396/11 od 23.06.2011. godine utvrdila da je prethodni nalaz pravilan odnosno da invalidnost tužitelja iznosi ispod 20%; da je protiv ovog rješenja tužitelj podnio tužbu Kantonalnom sudu u Širokom Brijegu koji je presudom broj: 08 0 U 001195 11 U od 12.03.2012. godine žalbu uvažio, poništio osporeno rješenje tuženog od 15.07.2011. godine i prvostepeno rješenje od 14.02.2011. godine i predmet vratio prvostepenom organu na ponovno rješavanje, jer nalazi ljekarskih komisija nisu bili sačinjeni u skladu sa odredbama člana 8. i 12. Pravilnika o radu ljekarskih komisija u postupku za ostvarivanje prava po Zakonu o pravima branilaca i članova njihovih porodica; da je u ponovnom postupku postupajući po navedenoj presudi Kantonalnog suda u Širokom Brijegu Služba za branitelje iz domovinskog rata Grad Široki Brijeg, kao prvostepeni organ, rješenjem broj: 10-41-1488/6 od 03.07.2019. godine tužitelja odbila sa zahtjevom za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida, jer je nalazom i mišljenjem Ljekarske komisije za prvostepeni postupak medicinskog vještačenja u Sarajevu za pregled lica obuhvaćenih Zakonom o pravima branilaca i članova njihovih porodica broj: RVI-POV-MO-1090/18 od 14.02.2019. godine utvrđeno da kod tužitelja vojni invaliditet iznosi ispod 20%; da je protiv ovog rješenja tužitelj izjavio žalbu koja je osporenim rješenjem tuženog broj: UP-II-03-41-1515/21 od 22.02.2022. godine odbijena kao neosnovana, jer je Ljekarska komisija za drugostepeni postupak medicinskog vještačenja u Sarajevu, nakon što se tužitelj pet puta nije odazvao na pozive ljekarske komisije da pristupi pregledu radi vještačenja, a koji su mu uredno uručeni, na osnovu člana 12. Pravilnika o radu ljekarskih komisija u postupku za ostvarivanje prava po Zakonu o pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine F BiH“, broj: 41/04, 29/11, 63/15 i 44/18), bez pregleda tužitelja, a na osnovu medicinske dokumentacije s kojom je raspolagala, nalazom i mišljenjem broj: DOV-RVI-SA-76/19 od 21.01.2022. godine utvrdila da kod tužitelja vojni invaliditet iznosi ispod 20%; da je protiv navedenog rješenja tuženog od 22.02.2022. godine tužitelj tužbom pred Kantonalnim sudom u Širokom Brijegu pokrenuo upravni spor koji je pobijanom presudom od 18.07.2024. godine tužbu tužitelja odbio kao neosnovanu, našavši da su odluke upravnih organa pravilne i na zakonu zasnovane sa valjano datim razlozima o odlučnim činjenicama koje u potpunosti prihvata prvostepeni sud.

¹ Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 9/05

Donošenjem pobijane presude prvostepeni sud nije povrijedio federalni zakon ili drugi federalni propis niti pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje stvari, zbog čega se zahtjev tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke ukazuje neosnovanim. Ovo iz razloga što prvostepeni sud nije povrijedio zakon na štetu podnositelja zahtjeva za vanredno preispitivanje kada je iz provedenih dokaza (predmetnog činjeničnog utvrđenja čiju potpunost i pravilnost ovaj sud nije ni mogao cijeliti u smislu člana 41. Zakona o upravnim sporovima), utvrdio da invaliditet tužitelja iznosi ispod 20% zbog čega mu se u smislu člana 3. stav 1. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, broj: 33/04, 56/05, 70/07, 9/10 i 90/17) ne može priznati svojstvo ratnog vojnog invalida, jer je navedenim članom propisano da je ratni vojni invalid lice koje je vršeci vojne dužnosti u Oružanim snagama pod uvjetima i okolnostima iz člana 2. stav 1. navedenog Zakona zadobilo ranu, povredu, bolest ili pogoršanje bolesti, pa je usljed toga nastupilo oštećenje njegovog organizma najmanje za 20%.

U konkretnom slučaju Drugostepena ljekarska komisija formirana u skladu sa članom 47. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, dala je nalaz i mišljenje koji je suglasan sa nalazom Prvostepene ljekarske komisije. Nalazi obje ove ljekarske komisije su dovoljno jasni i obrazloženi i sadrže sve činjenice i okolnosti koje su sa medicinskog stanovišta od značaja za donošenje pravilnog rješenja. Prema ovim nalazima tužitelj je priložio nalaze ljekara neuropsihijatra prema kojima boluje od anksiozno depresivnog poremećaja i hipohondrijskog poremećaja F45 koji spadaju u grupu neurotskih poremećaja lakšeg oblika i nisu izazvani povredom, odnosno ne mogu se dovesti u vezu sa povređivanjem od 28.07.1993. godine, te invaliditet po ovom osnovu ne postoji; da se kliničkim pregledom ljekara Instituta ne registruju spoljašnji znaci povređivanja, te time ni smanjena pokretljivost bilo kojeg zgloba što potvrđuju i nalazi DZ Široki Brijeg od 22.06.2017. godine gdje se navodi da su ekstremiteti uredni, a u zaključku, tegobe sa koštano-mišićnim sistemom konverzivne (hipohondrijske) prirode, isti nalaz praktično uredan. Nalaz neurologa od 17.04.2013 i od 14.06.2017. godine, odgovara kliničkom nalazu ljekara Instituta. Stoga nalazi ortopeda Dr. Ostojić od 12.10.1995., 25.10.2002., 08.11.1998., i 22.11.2006. godine nisu uzeti u obzir pri ocjeni, jer nisu saglasni sa pregledom, kao ni pregledom gore navedenih ljekara; priloženi nalaz EMNG od 16.11.2005 nije u skladu sa kliničkim nalazom sa prednja dva neurološka nalaza. Prema nalazu neurologa od 17.04.2013. godine i 14.06.2017. godine i nalazu Drugostepene komisije invaliditet po osnovu funkcionalnih ograničenja koštano-mišićnog sistema ne postoji. S obzirom da imenovani nikada nije liječen pod kontrolom ORL, niti je priložen niti jedan nalaz ORL invaliditet po tom osnovu ne postoji. Nalaz CT od 26.04.2007. godine u izvornoj medicinskoj dokumentaciji i ne odgovara neurološkom nalazu. Nalaz CT kičme (2007.) i MRI kičme (2013.) više godina nakon povređivanja ne ukazuje na posttraumatske smetnje, te se ne može dovesti u vezu sa povređivanjem iz 1993. godine, već promjene na istom odgovaraju životnoj dobi i degenerativnim promjenama, a ne posttraumatskim, pa se iz svega navedenog može zaključiti da je povreda od 28.07.1993. godine bila laka, nije zahtijevala nikakvu dijagnostiku neposredno po povređivanju (Rtg nalaz), nije zahtijevala niti opservaciju, kao ni bolničko liječenje, te kao takva nije ostavila ni vidnih tragova, niti funkcionalnih ispada, te se stoga vojni invaliditet cijeni ispod 20% i prema nalazu Prvostepene i prema nalazu Drugostepene ljekarske komisije uz istu dijagnozu: ST. post blast injury et capitis, s tim da je nalaz Prvostepene ljekarske komisije sačinjen uz neposredni pregled tužitelja i nakon uvida u cjelokupnu medicinsku dokumentaciju tužitelja, a nalaz Drugostepene ljekarske komisije sačinjen je na osnovu člana 12. Pravilnika o radu ljekarskih komisija u postupku za ostvarivanje prava po Zakonu o pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, broj: 41/04, 29/11, 63/15, 44/18) bez neposrednog pregleda tužitelja, na osnovu cjelokupne medicinske dokumentacije s kojom je raspolagala, jer je ova ljekarska komisija ocijenila da neposredan pregled tužitelja nije potreban, nakon što se tužitelj nije odazvao na pregled nakon pet uručenih poziva za pregled.

Nalazi ljekarskih komisija su sačinjeni na osnovu cjelokupne medicinske dokumentacije s kojom su raspolagale. Tužitelj je pregledan od strane Prvostepene ljekarske komisije i imao je mogućnost da se izjasni o svim činjenicama vezanim za njegovu bolest. Tu mogućnost bi imao i da je pristupio na pregled pred Drugostepenu ljekarsku komisiju (u spisu ne postoje dokazi da su izostanci na pregled opravdani), tako da su, po mišljenju ovog suda, nalazi nadležnih ljekarskih komisija sačinjeni saglasno odredbi člana 8. stav 2. Pravilnika o radu ljekarskih komisija u postupku za ostvarivanje prava po Zakonu o pravima branilaca i članova njihovih porodica. Kako je pobijano rješenje doneseno na osnovu nalaza Drugostepene ljekarske komisije, njegova pravilnost i zakonitost se ničim ne dovode u pitanje.

Nisu osnovani prigovori tužitelja da prvostepeni sud nije ispitao osporeno rješenje u granicama navoda iz tužbe što, po njegovom mišljenju, posebno proizilazi iz činjenice da drugostepena komisija nije obrazložila zbog čega nije potreban pregled tužitelja. Prvostepeni sud je cijenio sve navode tužbe bitne za donošenje pravilnog i zakonitog rješenja, a što se tiče navoda koji se odnose na primjenu člana 12. Pravilnika o radu ljekarskih komisija, taj Pravilnik ne propisuje obavezu Drugostepene ljekarske komisije da obrazloži u svom nalazu i mišljenju zbog čega smatra da pregled stranke nije potreban, jer ta komisija na osnovu cjelokupne medicinske dokumentacije s kojom raspolaze procjenjuje da li je za sačinjavanje nalaza i mišljenja potreban neposredni pregled stranke ili ne, kao što je učinjeno i u konkretnom slučaju

Neosnovan je i prigovor da je posljedica neodazivanja na pregled izvođenje iz prava, jer se u konkretnom slučaju ne radi o nadzoru, odnosno kontroli zakonitosti korištenja prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite, u kom slučaju neodazivanje stranke na pregled pred nadležnom ljekarskom komisijom dovodi do izvođenja iz prava, nego tek o priznavanju prava, odnosno svojstva ratnog vojnog invalida po zahtjevu tužitelja zbog povreda zadobivenih 28.07.1993. godine u periodu rata.

Nije osnovan ni prigovor tužitelja da mu nije bilo omogućeno da sudjeluje u postupku iz razloga što nije pregledan od strane Drugostepene ljekarske komisije. Tužitelj se nije odazvao na pozive ljekarske komisije radi pregleda 26.09.2019., 23.07.2020., 15.12.2020., 04.10.2021. i 24.11.2021. godine, a u spisu nema dokaza da su ti izostanci opravdani, zbog čega je Drugostepena ljekarska komisija donijela nalaz bez njegovog prisustva. Da je tužitelj pristupio na pregled imao bi mogućnost da se pred ljekarskom komisijom izjasni o činjenicama vezanim za njegovo zdravstveno stanje. Međutim, tužitelj je u predmetnom postupku učestvovao podnošenjem žalbe protiv prvostepenog rješenja, podnošenjem tužbe protiv drugostepenog rješenja, pa i podnošenjem zahtjeva za vanredno preispitivanje.

Prigovor da prvostepeni sud nije postupio u skladu sa presudom Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj: 06 0 U 001195 11 U od 12.03.2012. godine je paušalan, pa ga ovaj sud nije ni cijenio.

Imajući u vidu naprijed izneseno, ovaj sud je i ostale navode zahtjeva ocijenio neosnovanim, pa je primjenom člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Dizdar Vrabac Belma, s.r.

Predsjednica vijeća
Danilović Edina, s.r.